

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6To/4/2015
Identifikačné číslo spisu: 9513100199
Dátum vydania rozhodnutia: 12.03.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Daniel Hudák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:9513100199.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Petra Hatalu na verejnom zasadnutí konanom 12. marca 2015 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného C. S., pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-3T 37/2013, zo 17. decembra 2014 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného C. S. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-3T 37/2013, zo 17. decembra 2014 bol obžalovaný C. S. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 11. júna 2013 v čase od 21.00 hod. do 21.30 hod. ako pacient umiestnený v Psychiatrickej liečebni v J., na ul. U. č. XX, na toalete 3. oddielu, na základe žiadosti poškodeného a následnej dohody s poškodeným pacientom tejto liečebne D. P., nar. XX. D. XXXX, mienil tomuto vyhovieť v jeho požiadavke, aby ho usmrtil, z uvedeného dôvodu sa tohto pokúsil usmrtiť tak, že v priestoroch toalety poškodeného, ktorý si ľahol na podlahu, sediac na ňom chytil oboma rukami okolo krku a palcami mu zatláčal ohryzok až dovedy, pokým poškodený D. P. stratil vedomie a prestal sa hýbať, následne v presvedčení, že je poškodený D. P. mŕtvy, z miesta činu odišiel, pričom napokon k úmrtiu poškodeného nedošlo, nakoľko sa D. P. prebral a bola mu poskytnutá lekárska pomoc a ošetrovanie.

Prvostupňový súd uložil obžalovanému podľa § 144 ods. 2 Tr. zák., § 34 ods. 5 písm. c/, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. 1/, s použitím § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. súd obžalovaného pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. súd uložil obžalovanému ochranný dohľad v trvaní 3 (tri) roky.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal riadne, v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný sám a prostredníctvom svojho obhajcu. Obžalovaný v odvolaní uviedol, že v čase, keď sa dopustil trestného činu bol liečený na psychiatrii v J. s diagnózou toxická psychóza. Liečenie mu bolo nariadené súdom a takisto bol vyhlásený za 100% „nepričetnú osobu“. V čase spáchania skutku nebol liečený. Žiada preto Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby ho oslobodil.

Obhajca obžalovaného v písomne podanom odvolaní napísal, že chce uviesť, že obžalovaný sa ku spáchanému skutku priznal v krátkom v čase po jeho spáchaní. Nevie, prečo to urobil, ľutuje toho a je rád, že poškodený P. žije. Nič za to nemal sľúbené, nič nepýtal a ani nič nedostal. Má vážne výhrady voči tretiemu znaleckému posudku, ktorý vypracovali MUDr. A. a MUDr. C.. Títo za ním síce prišli do nemocnice pre obvinených a odsúdených, ale jeho vyšetrenie bolo veľmi krátke. Podľa neho s ním strávili asi hodinu. Títo znalci vôbec neverili, že je chorý. Tvrдили, že si vymýšľa a že to hrá celú dobu len preto, aby sa vyhol trestnému konaniu. K podaniu tretieho znaleckého posudku mal súd pribrať iný ústav ako je B.. Má pochybnosti o tom, či toto možno považovať za vyšetrenie duševného stavu pozorovaním v ústave.

Navrhol, aby odvolací súd po preskúmaní veci napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. vo výroku o vine a treste zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol a podľa § 285 písm. d/ Tr. por. ho spod obžaloby oslobodil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 317 ods. 1 Tr. por. po zistení, že niet dôvodu na zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 ani na zrušenie rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom mal na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, možno prihliadnúť len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel pritom k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Špecializovaný trestný súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. a tieto aj správne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že Špecializovaný trestný súd vo veci už raz rozhodol 6. februára 2014. Rozsudkom uznal obžalovaného C. S. vinným z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe ako na hlavnom pojednávaní konanom 17. decembra 2014. Obžalovanému uložil trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov, pre výkon trestu obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obžalovanému uložil ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou a ochranný dohľad v trvaní 3 roky.

Na základe podaného odvolania obžalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, sp. zn. 6 To 3/2014, zo 6. februára 2014 podľa § 321 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok. Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Špecializovaný trestný súd po vrátení veci vykonal dokazovanie v intenciách druhostupňového rozhodnutia a správne zistil skutkový stav. Vychádzal z toho, že obžalovaný sa k spáchaniu skutku priznal, bol z trestného činu usvedčovaný výpoveďou poškodeného D. P., z listov na rozlúčku, ktoré napísali obžalovaný aj poškodený a z výpovedí svedkýň I. P., MUDr. J. E. a L. H. zamestnankýň

zdravotníckeho zariadenia, kde došlo k spáchaniu trestného činu a z ďalších listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, ako sa prvostupňový súd vysporiadal s obrannými tvrdeniami obžalovaného.

Obžalovaného obranné tvrdenia spočívali v tom, že trpel toxickou psychózou, „počúval hlasy, ktoré mu hovorili, že musí splniť pranie poškodeného, idú po ňom mafiáni, ktorí ho chcú zabiť, atď.“. V čase spáchania skutku sa liečil, bol nepríčetný a nemôže preto za to, čo urobil niesť trestnoprávnu zodpovednosť.

Ako už bolo konštatované v predchádzajúcich rozhodnutiach trestné stíhanie pre skutok, ktorý mal obvinený spáchať 2. novembra 2012 bolo zastavené prokurátorkou Okresnej prokuratúry Bratislava III, uznesením z 12. marca 2013, podľa § 215 ods. 1 písm. e/ Tr. por., pretože obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Prokurátorka svoje rozhodnutie odôvodnila s poukazom na posudok MUDr. C. E. a MUDr. Q. O. z 8. januára 2013, ktoré uviedli, že obžalovaný v čase skutku nebol schopný chápať zmysel trestného konania.

V trestnej veci obžalovaného k trestnému činu z 11. júna 2013, bol vypracovaný znalecký posudok znalcami MUDr. J. U. a MUDr. P. A.. Z posudku vyplýva, že u obvineného je prítomnosť toxickéj halucinózy s chronickým priebehom, poruchy osobnosti a syndróm závislosti na viacerých psychoaktívnych látkach. V súvislosti s chronickou toxickou halucinózou došlo k podstatnému (forenzne významnému) zníženiu jeho rozpoznávacích a ovládacích schopností. Nedošlo však k ich vymiznutiu.

Vzhľadom na rozdielne závery znalcov v ním podaných posudkov boli do konania pribratí znalci MUDr. J. C. a MUDr. D. A.. Vo veci podali 24. októbra 2014 posudok.

Z posudku vyplýva, že u obžalovaného ide o osobnosť s poruchou sociability - dissociálna osobnosť, alterovaná; s ťažkou poruchou sociability. Predstiera ťažké duševné ochorenie. Nenašli duševnú chorobu v zmysle choromyselnosti. Obžalovaný C. S. v súčasnosti, ani v čase spáchania trestnej činnosti netrpel žiadnou duševnou chorobou v zmysle choromyselnosti. Obžalovaný C. S. je schopný v súčasnej dobe chápať zmysel trestného konania v plnom rozsahu. U obžalovaného C. S. sa jedná už dlhšiu dobu o masívny abúzus najrôznejších návykových psychoaktívnych látok s preferenciou a závislosťou od pervitínu a marihuany. Osobnosť obžalovaného C. S. je sociálne maladaptovaná, dissociálna, atrocitná; v dôsledku viacročného masívneho abúzu návykových látok vrátane tvrdých drog je degradovaná, výrazne depravovaná s poruchami v oblasti estetických a morálnych noriem; nie je schopný prežívať vyššie city; je sociálne nezrelý; nemá vybudované sociálne zručnosti; vzťahy s druhými sú povrchné, založené na recipročnom zisku. V prípadoch, kedy sa stretáva s negatívnou reakciou sociálneho okolia na jeho požiadavku, reaguje impulzívne, časté sú afektívne výbuchy zlosti. Pobyť obžalovaného C. S. na slobode je nebezpečný vo všeobecnosti. Obžalovaný C. S. mohol a vedel v čase spáchania trestnej činnosti rozpoznať protiprávnosť a spoločenskú nebezpečnosť svojho konania v plnom rozsahu. V súčasnosti na Slovensku neexistuje detenčný ústav. Práve takéto zariadenie by pre umiestnenie menovaného bolo vhodné.

Na hlavnom pojednávaní konanom 17. decembra 2014 znalkyňa MUDr. A. k znaleckému posudku MUDr. C. uviedla, že je pravda, že toho, čoho sa obžalovaný domáha s poukazom na zdravotný stav je agravácia až simulácia. K posudku MUDr. O. uviedla, že si nemyslí, že u obžalovaného došlo k rozvoju schizofrénneho ochorenia. Dominantne sa u obžalovaného jednalo o agraváciu a poukázala na to, že všetci znalci sa zhodli na základnej diagnóze - ťažkej poruche osobnosti.

S poukazom na horekonštatované dôkazy a skutočnosti Špecializovaný trestný súd dospel k správne mu záveru, že obžalovaný v čase spáchania trestnej činnosti bol za svoje konanie trestne zodpovedný a konanie obžalovaného bolo psychopatickou reakciou.

Z konštatovaného vyplýva, že obžalovaný nekonal v stave zmenšenej pričetnosti, nie je možné hovoriť o zmenšení rozpoznávacích a ovládacích schopností.

Špecializovaný trestný súd pri ukladaní trestu musel postupovať tak, ako rozhodol na hlavnom pojednávaní 6. februára 2014, pretože musel rešpektovať zásadu zakotvenú v § 327 ods. 2 Tr. por., pretože možnosť zmeny rozhodnutia súdu prvého stupňa v neprospech obžalovaného vo výroku o treste je podmienená odvolaním prokurátora v neprospech obžalovaného.

Z tohto dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal správnosť výroku uloženého trestu za podmienok, ako súd ukladal trest na hlavnom pojednávaní konanom 6. februára 2014.

Súd prvého stupňa nepochybil ani pri právnej kvalifikácii konania obžalovaného. V odôvodnení rozsudku na str. 7-9 podrobne rozviedol, prečo konanie obžalovaného kvalifikoval ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. Krajský súd sa s odôvodnením rozhodnutia v tejto časti stotožňuje.

Pri ukladaní trestu prvostupňový súd vyhodnotil všetky kritériá stanovené v § 34 ods. 4 Tr. zák. a bral do úvahy aj ustanovenie § 34 ods. 5 písm. c/ Tr. zák.

Obligatórnou podmienkou pri mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. je uloženie ochranného liečenia. Ochranné liečenie obžalovanému bolo uložené uznesením Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 3Nt 13/2013, z 2. mája 2013. Správne postupoval prvostupňový súd, keď ochranné liečenie obžalovanému neuložil, pretože obžalovaný by mal uložené ochranné liečenie duplicitne dvoma rozhodnutiami. Tým, že obžalovaný už má uložené ochranné liečenie je splnená podmienka stanovená v § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., z ktorej vyplýva, že pri mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody u páchatel'a, ktorý spáchal trestný čin v stave zmenšenej pričetnosti musí byť zároveň uložené ochranné liečenie, za splnenia ďalšej podmienky, že súd musel brať do úvahy zdravotný stav obžalovaného a tým zabezpečiť aj ochranu spoločnosti.

V súlade so zákonom je aj zaradenie obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody. Špecializovaný trestný súd správne vyhodnotil na jednej strane závažnosť trestného činu a na druhej strane narušenosť páchatel'a. Aj keď konanie obžalovaného bolo podradené pod kvalifikovanú skutkovú podstatu trestného činu podľa § 144 ods. 2 Tr. zák., pri zaradení obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do iného ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ako mal byť zaradený podľa § 48 ods. 3 Tr. zák., správne rešpektoval princíp individualizácie trestu a stupeň a povahu narušenia obžalovaného.

Ak súd odsudzuje páchatel'a za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody obligatórne podľa ustanovenia § 76 ods. 1 Tr. zák. musí mu uložiť ochranný dohľad. Špecializovaný trestný súd uložil obžalovanému ochranný dohľad v trvaní 3 roky. S poukazom na citované ustanovenie Trestného zákona je aj tento výrok rozsudku v súlade so zákonom. Vzhľadom na osobu obžalovaného a dovŕšenie jeho nápravy je potrebné aj po ukončení výkonu trestu odňatia slobody sledovať jeho správanie, kontrolovať spôsob života obžalovaného, aby sa tak dovŕšila jeho náprava. Povinnosti, ktoré obžalovaný bude musieť plniť počas výkonu ochranného dohľadu sú zakotvené v § 77 Tr. zák.

Odvolanie obžalovaného nebolo dôvodné, a preto ho najvyšší súd zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.